

“Her er mit liv”

Kriminalassistent Arnold Hagstrups erindringer fra et liv der begyndte d. 11.november 1908 og sluttede d. 22.dec. 2000.

Jeg blev født d. 11. november i Ulstrup sogn i en ejendom tilhørende Gatten Tørvefabrik beliggende ved Navn Sø. Et par måneder senere blev jeg døbt i Ulstrup Kirke og fik navnet Arnold Bernhard Hagstrup.- Efter min mors udsagn skreg jeg af vilden sky under hele dåbshandlingen. Det husker jeg naturligvis ikke noget om.

Arnold Hagstrup

Mine første erindringer fra dette liv begynder på LIVØ, hvor min far havde fået stilling.

Han begyndte som almindelig landarbejder derovre, senere blev han ansat som natvægter og senere igen blev han Husfader. Dette er betegnelsen på den funktionær, der ”bestyrede” en af afdelingerne.

Fra min tid på LIVØ husker jeg naturligvis begyndelsen af skoletiden. Vi var 3 elever, 3 drenge, Leo Wilsøe (i skrivende stund pensioneret kriminalassistent i Gråsten) Harry Sørensen, der druknede under 2. verdenskrig, og undertegnede.

Vor lærerinde hed frk. Petersen. Hun var ualmindelig dygtig, og vi fik lært en mængde hos hende. Jeg gik i skole derovre i et par år, idet min far i 1917 blev flyttet til Vodskov, hvor der var oprettet en ny anstalt.

I Vodskov gik jeg i den dengang eksisterende Vodskov Skole. Det var i begyndelsen særdeles slemt, idet jeg af de andre elever blev drillet med, at jeg var fra ”anstalten” og at jeg var tosset. Det hjalp imidlertid, at min far talte med læreren – Ersted – efter den tid kunne jeg gå uden drillerier.

Tiden i Vodskov forløb uden de helt store oplevelser. Det vil dog sige, jeg blev meget imponeret af det elektriske lys, da jeg ikke tidligere havde set det. Jeg var meget imponeret over, at man kunne tænde lyset bare ved at trykke på en knap. Anstalten

havde sit eget elektricitetsværk. Jeg husker, der stod en motor i et lille hus. Den trak en dynamo, som opladede batterierne. Jeg var meget optaget af hele dette foretagende, det imponerede mig meget. Set med nutidens øjne har det imidlertid været et meget beskedent elektricitetsværk, men det virkede fortrinligt.

Opholdet i Vodskov varede ikke ret længe – lidt over et år. Min far havde søgt en stilling som landbetjent i Viborg (Fjends Nørlyng og Middelsom Sønderlyng Herreder) og fik denne stilling. Vi rejste derefter til Viborg.

En lille ting har jeg glemt, som jeg mener skal nævnes. På Livø havde vi en ganske vidunderlig stor hund, der hed ”NERO”. Nero var faktisk min bedste legekammerat. En dag, hvor min mor og jeg havde været i Løgstør og kom tilbage til LIVØ var Nero der ikke. Jeg spurgte ganske naturlig, hvor Nero var henne. Min far fortalte mig da, at tyskerne havde påbegyndt en krig (1.verdenskrig), hvilket har til følge, at vi ikke kunne få brød til så stor en hund, derfor havde min far skudt ”NERO”. Jeg har faktisk aldrig kunnet tilgive tyskerne, at de således var skyld i, at jeg mistede en god ven og legekammerat. Jeg kom i tanke om denne lille kedelige oplevelse, der satte meget dybe spor hos mig.

Nå men vi kom altså til Viborg i 1918 om efteråret. Der var dengang stor mangel på lejligheder. Vi boede alle tre i ret lang tid på et lille uhyggeligt loftsværelse. Det var meget uhyggeligt – et stort mørkt loft og dertil et gammeldags ”LOKUM” nede i gården. På det tidspunkt rasede den såkaldte ” Spanske syge” . Mange mennesker døde.- Min far blev angrebet og lå i sengen på det lille værelse som min mor og jeg sov i. Han var nogle dage helt bevidstløs. Lægen kom og så til ham. Han gav min mor det råd, at vi skulle tage nogle dråber rensset terpentiner hver dag på et stykke sukker. Det var et mærkeligt middel, men vi blev ikke smittede, så det må jo tros alt have gjort sin virkning.

I løbet af nogen tid fik vi en lejlighed beliggende på Jægstrupvej nr. 6.- det var en god lejlighed med 3 værelser. I stueetagen var der indrettet en købmandsforretning – købmand Eriksen – lejligheden var så moderne, at der var toilet med indgang fra entreen. Det var ikke med ”træk og slip” – men et gammeldags med spand. Denne spand blev tømt en gang om ugen ved kommunens foranstaltning.

Spandene var forsynet med et helt tætsluttende skruelåg. Når renovationsmanden kom med en ”ny” spand, tog han låget af denne spand og satte det på den ”fyldte”, hvorefter han bar den på nakken ned til hestevognen nedenfor på gaden.-

Den første verdenskrig sluttede i øvrigt på min 10- års fødselsdag. Jeg forstod sikkert ikke helt hvad det betød, men var dog klar over, det var en lykkelig begivenhed.-

Den første tid vi boede i Viborg, fik vi mad fra det, der dengang kaldtes Folkekøkkenet. Dette var indrettet i den ”Gamle vagt”. Det var min bestilling, at hente maden. Jeg mener at kunne huske, maden var god.

Der var flere drenge dels i selve ejendommen og dels i husene ved siden af. Der var nok at lege med. Som et kuriosum kan jeg nævne, at købmand Eriksen begyndte, at køre med en mælkevogn i de nærmeste gader. Mælkevognen var en lille firhjulet trækvogn, hvorpå forskellige mælkespande samt smør og vistnok også ost var anbragt. Eriksens dreng (blev senere skoleinspektør) og jeg var medhjælpere hos Eriksen på vore skolefridage. Vi løb frem og tilbage mellem vognen og kunderne med en liter sød o.s.v. Iøvrigt oplevede jeg i Viborg flere mærkværdige ting. Således blev jeg for første gang i mit liv præsenteret for gassen. Jeg var meget imponeret over disse kogeapparater. Endvidere kørte jeg for første gang i bil. Næmlig en tur fra domkirken til Jegstrupvej. Købmanden havde barnedåb med en lille ny en, og jeg fik lov til at køre med i bilen.- Det var for mig en fantastisk oplevelse. Jeg husker særdeles tydeligt, at bilen punkterede på vejen, men heldigvis lige i nærheden af bestemmelsesstedet. Jeg var fyldt af beundring over den mand, der ikke alene kunne køre bilen, men herudover skifte et hjul.

En anden kæmpeoplevelse var synet af en traktor. Det var en ”Fordson” – ikke med gummihjul men med stålhjul.- Baghjulene var forsynet med svære tværgående stålskinner, der rigtig kunne gribe fat i markjorden. Oplevelsen af en cykle med hjælpemotor – faktisk en knallert - var også stor. Knallerten er altså absolut ikke nogen nyere opfindelse. Det var en læge i

Viborg, der havde en motor monteret på sin cykle. Motoren var anbragt løbende ved

siden af cyklen, nærmest som en lille sidevogn.- Den trak på sit eget lille gummihjul, men den virkede tilsyneladende fint.

På det tidspunkt blev Vestre Landsret bygget.- Jeg husker endnu ganske tydeligt, at man gravede grunden ud i en tidligere gammel kirkegård.- Der blev gravet flere læs skeletter op, vistnok af gamle munke. Skeletterne blev kørt ud på kirkegården og begravet der.

Min skolegang foregik i en skole, der kaldtes Borgerskolen. Det var en god skole, hvor vi bl.a. allerede begyndte at lære engelsk.- Vor engelsklærer hed Clausen. Ham hilste jeg senere mange gange på efter jeg i 1943 var flyttet til Løgstør, idet Clausen var blevet lærer på Ranum Seminarium.

Min far havde søgt en stilling i Statspolitiet (senere kriminalpolitiet) og blev ansat i dette politikorps, som sorterede under Statspolitichef Mensen, København. Han skulle først gøre tjeneste nogen tid i København, hvorefter han kom tilbage til Viborg, hvor han i en meget kort periode gjorde tjeneste. Der blev en stilling ledig i Løgstør – en nyoprettet stilling – han søgte og fik denne stilling. Det var i begyndelsen af året 1920 – vistnok d. 1.febr.

Lavendt

Jeg kom i skole i Løgstør kommunale Mellem-og Realskole, i 1. mellemskoleklasse.

Egentlig forlangtes der en slags optagelsesprøve for, at komme fra en almindelig skole til en Realskole, men da overlærer Lavendt hørte, at jeg allerede havde læst engelsk i et år i Viborg, lod han ”nåde gå for ret” og lod mig begynde i 1.mellem,-

Barndommen i Løgstør var en herlig barndom med gode kammerater og gode forhold for tidsfordriv i fritiden – Om sommeren tilbragte vi næsten hver eftermiddag nede på Østerstrand, hvor skolen havde en badebro. Den lå der hvor senere Eriksens Skibsværft kom til at ligge. Om selve skolegangen vil jeg henvise til nogle artikler, jeg i sin tid skrev til tidsskriftet ”Krejl”. I disse artikler har jeg omtalt vistnok det meste af det jeg oplevede i skolen.- Bilerne var nu begyndt, at blive mere talrige. Min far købte en bil i 1923, en helt ny Ford Touring. D.v.s. en 5-personers åben bil. Før den tid havde han købt en motorcykle af mærket ”NSU”.- Det var en begivenhed, da han begyndte at køre på

den rundt om på landet under tjenesten. Det vil tage for lang tid, at beskrive den her ved denne lejlighed. Kun kan jeg da lige bemærke, at den ikke havde nogen form for kobling eller gear, det var erstattet af en anordning, hvormed man kunne slække eller

stramme drivremmen, en kilerem.

Når motorcyklen skulle køre i det, der kan sammenlignes med højt gear, skulle remmen være helt stram. Belysningen var en karbidlygte, men det fungerede alt sammen.

I 1923 købte han som nævnt en Ford-vogn. Forud havde han taget køreundervisning hos

A.C.Larsen, der havde en gammel åben "Buick-Vogn". Denne vogn var på absolut højtidelig vis indrettet til skolevogn, idet A.C.- som han kaldtes i daglig tale – med kridt på bilens bundbrædder ud fra gearstangen havde tegnet nogle streger og ved enden af hver streg, havde han med et tal markeret, at her fandtes dette bestemte gear.- Bakgearet var begribeligvis markeret med et stort "B". Skolepedaler og alle andre narrestreger var ganske ukendte begreber. Bilen blev i øvrigt senere forsynet med en anordning for fri udblæsning, hvilket gav mere trækraft, og det var dengang lovligt. Det vare en fantastisk bil, der var betydelig mere solid end de biler, der fabrikeres nu til dags.

Vi boede i Løgstør flere steder, idet skæbnen formede det således, at vi måtte flytte endda temmelig mange gange. Vor første bopæl var i det hus, hvor nu tandlæge Kyhl bor (hjørnet af Søndergade og Østerbrogade). Der var to lejligheder i huset den gang. Vi boede i den østlige ende, medens en ældre postmesterenke (postmester Dahlgren)

boede i den vestlige ende sammen med en mongolid datter.

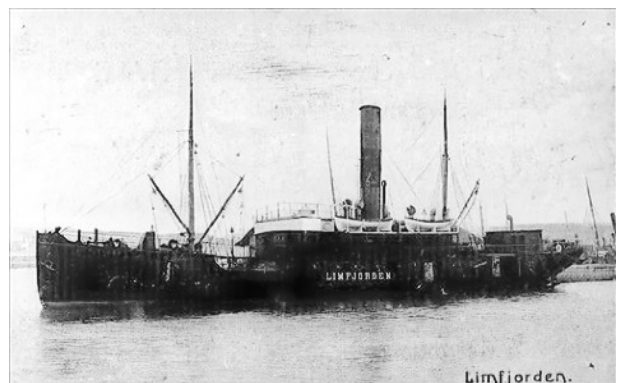
Senere boede vi to steder på Elmevej (Jernbanegade), og i Østergade i den toetagers ejendom, som forhenværende murer Jens Andersen nu ejer. Her boede vi, da jeg blev konfirmeret. – Vi købte senere det hus i Søndergade, hvor sagfører Asmus Pedersen senere fik kontor.- Han lod det gamle hus rive ned og byggede et nyt, der stadigvæk ligger der på stedet.

Der skete vel ikke de helt store ting, medens jeg gik i skole i Løgstør.- Jeg tog realeksamen i april måned 1925.- Min far havde allerede på det tidspunkt fået at vide, at hans stilling som statspolitibetjent (kriminalbetjent) skulle nedlægges senere på året. Han ville derfor ikke forsøge, at finde en plads til mig i Løgstør, det skulle vente til vi kom til Struer, hvor han kunne få stilling. Jeg havde faktisk på forhånd glædet mig til en fantastisk lang sommerferie, men den gik altså bare ikke.-

Det er usundt ikke at bestille noget, sagde min far.- Jeg måtte se at finde noget midlertidigt at lave.- Jeg fik plads på Løgstør Mejeri i Jernbanegade som arbejdsdreng.- Jeg mødte kl. 0700 og var færdig kl. 1300 eller senere. Jeg fik en enestående betaling for disse mange timers arbejde, idet jeg nemlig fik en hel krone pr. dag.- Alle disse mange penge måtte jeg selv beholde, idet jeg dog måtte gøre rede for, hvortil jeg brugte pengene.-

Sidst på sommeren 1925 – vistnok i august – flyttede vi til Struer.- Her fik jeg først plads hos en lokal repræsentant for et kornfirma i Aalborg. Han hed Sahl og havde været kommis hos købmand Lund i Løgstør – forretningen blev senere opkøbt af købmand H.P. Her var jeg kun i nogle få måneder, da jeg derefter fik plads på kontoret hos Smith Knudsen på havnen.- Det var D.F.D.S. s Ekspedition. Desuden var chefen Kongelig Vejer & Måler samt speditør. Det var således en meget alsidig uddannelse, jeg fik under arbejdet på dette kontor.- Det var en ganske herlig plads, som jeg var meget glad for. Jeg tog handelsmedhjælpereksamen i denne periode.-

Jeg drev sejlsport.- D.F.D.S. havde en stor jolle liggende i Struer. Officielt skulle den benyttes til trosseføring, når rutebåden ”Limfjorden” kom. Den anløb Struer en gang om ugen. Jollen var imidlertid rigget til med sprydsejl og blev udelukkende benyttet til sejlsport.

Smith Knudsen havde en stor sejlbåd – en ”Yawl”, men senere byttede han den bort med en motorbåd ved navnet ”Lis”. Denne båd havde tilhørt en tandlæge i Aalborg. Det var en dejlig tid i Struer.- her købte jeg mit første radioapparat. Det var en såkaldt én-lamper med to hovedtelefoner.-

Den var drevet til dels af et anodebatteri og dels en akkumulator. Jeg købte dette hjemmelavet apparat for 75 kr. af en bekendt, som selv havde bygget det. Et par år senere, blev apparatet skiftet ud med et mere tidssvarende af mærket ”Kramolin”. Det var ligeledes batteridrevet, men det kunne trække en højttaler. Radioen var i sin vorden på det tidspunkt._ Jeg havde dog allerede den sidste jul i Løgstør hørt musik gennem en højttaler. Det var manufakturhandler Aistrup, der var

Kramolin radio

en af de allerførste, der anskaffede radio i Løgstør.-Han havde apparatet stillet op i sin bagbutik, hvor der var juleudstilling, og hvilken oplevelse var det ikke, at høre dette vidunder. Aistrup påstod, at musikken kom fra en by i England ved navn Daventry, og det har sikkert været rigtigt.-

På det tidspunkt kørte Danmarks største rutebil på strækningen mellem Struer og Lemvig. Det var en ”Renault”. På denne så jeg den første form for retningsviser. Det var en ret stor rund ”kasse” – anbragt over bilens bagrude.- Jeg mener, den må have været ca. 35 cm i diameter.- Den side der vendte bagud var mat glas, hvorpå der var malet eller klistret en stor rød pil – der var lys bagved denne skive.- Når pilen viste opad, kørte bilen fremad, viste pilen nedad, bakkede bilen, ligeledes viste den retningen til højre og venstre.- Den var ualmindelig god. Den kunne på ingen måde overses, men kunne altså kun ses bagfra.

Jeg var på kontoret indtil d. 1.maj 1929, idet jeg d. 10. maj skulle møde ved militæret i Viborg.

Jeg kunne være blevet i pladsen da jeg kunne komme tilbage efter aftjening af min værnepligt, men jeg valgte, at blive ved militæret med henblik på senere, at søge ansættelse ved politiet.-

Den 10.maj 1929 mødte jeg i Viborg ved 6. bataljon, 1.kompagni.- Halvdelen af vort kompagni blev indkvarteret ”ude i byen”.- Jeg fik nr. 632 og blev indkvarteret sammen med 617 i Dannebrogsgade nr. 9 på et loftsværelse.-

Det var lidt ubekvemt, vi havde ikke noget badeværelse, men måtte vaske os nede i vaskehuset i gården i koldt vand.- I gården fandtes også et gammeldags lokum, som vi benyttede.- det var ret vanskeligt for os, at komme op om morgenen, vi skulle til tider møde kl. 0500. Vi skulle jo selv sørge for at komme op.- jeg konstruerede imidlertid en form for vækkeapparat, idet jeg hængte min stålhjelm op i vækkeurets optrækkergreb. Vækkeuret blev hængt op på det øverste dørhængsel.

Når uret begyndte at vække, drejede grebet rundt, hjelmen faldt ned med et voldsomt brag på min pudsekasse, hvorved vi vågnede.- Jeg tror næsten, at alle husets øvrige beboere ligeledes vågnede.-

Vi havde en dejlig soldatertid, som jeg ikke nærmere vil beskrive her.- jeg er bange for, at man dårligt vil tro mig, hvis jeg beskrev den disciplin og de stropeture vi udsattes for – det blev værre endnu sidenhen.-

En dag råbte vor skydelærer – Sergent Jern – hvis borgerlige navn var Christensen, ud over kompagniet, om nogen var i besiddelse af førerbevis.- Vi var 2 – to – i hele kompagniet, som var i besiddelse af førerbevis.- Det var et beskedent antal blandt os ca. 120 soldater, men således var det altså den gang.-

Vi regnede med, at der lå en mægtig chance for os, og det gjorde der altså også, idet vi nemlig blev betroet, at trække den lille trækvogn med ammunition bagefter kompagniet ud til skydebanen.- Dette betydningsfulde hverv ville vi yderst gerne have overladt til andre, men det blev altså os. – rekruttiden, der var 5 måneder, forløb uden de helt store omvæltninger.- Naturligvis var tjenesten til tider ret hård, men vi overlevede.

Jeg husker, at der på de par bukser, jeg havde fået udleveret, var en stor olieplet, hvorfor jeg henvendte mig til vor kornet – Serup – med anmodning om, at få bukserne skiftede, idet jeg var ked af, at få en ”skideballe” for en plet som jeg ikke havde fået på bukserne. Omgående fik jeg at vide, at ordet ”skideballe” var forbeholdt befalingsmænd og ikke vi andre.- Samme kornet Serup blev senere ansat i politiet og endte som færdselsbetjent.- han blev arresteret af tyskerne under krigen og sendt i koncentrationslejr, hvor han døde.-

Viborg kasserne - hovedbygning

Sammen med mange andre blev jeg udtaget til, at gennemgå korporalskolen.- Det var noget, man blev tvunget til. Skolen afholdtes i Viborg i en gammel militærbygning i Grønnegade, kaldet kompagnigården.- den varede 7 måneder.-

Under hele skoletiden var vi nu indkvarteret på kasernen.- Det var en kold fornøjelse, når vi om vinteren skulle op kl. 0600 og straks i koldt styrtebad. Der var ingen som helst form for opvarmning, hverken på belægningsstuerne eller badeværelset, idet centralvarmesystemet var under reparation hele vinteren.- vi frøs med anstand.- de 7 måneder følte særdeles lange, der var en mængde teori og meget øvelse i marken.- Noget af det koldeste var gymnastiksalen, som heller ikke var opvarmet. Omklædningen skete i et primitivt omklædningsrum.- En gang imellem mente vor gymnastiklærer – Officiant Revenskov – åbenbart, vi var for langsomme, hvilket medførte flere omklædninger fra uniform til gymnastikdragt.- Jeg husker tydeligt, at mine fingre i eet af disse tilfælde var så kolde, at jeg kun med yderste besvær kunne knappe min uniform.- Knapperne var i øvrigt lavet af tin, der skulle skinne som nikkel. Først skulle de slibes med fint sandpapir. Hvorefter de skulle blankes med et pudsestål, der først i forvejen var poleret med en ganske bestemt slags sandpapir.- Vinteren fik ende, vi bestod alle sammen eksamen, og var stolte, da vi kunne få syet én meget forsigtig vinkel på uniformsærmerne.-

Den 10. maj mødte rekrutterne, og vi fik hver en gruppe at "herske" over.- Sommeren var ret behagelig.- Vi kunne nu færdes ude hele døgnet, hvis det passede os, vi skulle ikke mere have nattegn for at være ude efter kl.22.00.-

Min far mente, jeg måtte have en chance for at blive ansat i politiet, hvis jeg fortsatte endnu en tid indenfor forsvaret ved at søge optagelse på underofficersskolen i Sønderborg – Fodfolkets Sergentskole – Uddannelsen varede et år.- Jeg blev optaget

på skolen. Vi mødte 56 korporaler – vi var nu blevet forfremmet til korporaler med 2 vinkler på ærmerne og dertil en bred sølvstribe på skulderstropperne visende, at vi var elever på sergentskolen.- Opholdet på denne skole var langt værre, end vi

nogensinde havde forestillet os.- Jeg har udfærdiget en særlig beskrivelse af opholdet der, hvorfor jeg ikke uddyber det nærmere her.

Vi skulle søge tjenestesteder ved de forskellige garnisoner.- Jeg søgte Viborg og blev ansat som tjenestegørende der ved min gamle bataljon - 6. bataljon.-

Efter at have deltaget i efterårsmanøvrerne i efteråret, kom jeg til kontortjeneste på 2. Jydske Divisions kontor.- Den tid, jeg gjorde tjeneste der, betragter jeg stadigvæk som en af de mest behagelige perioder i mit liv.- Vi var to sergenter ved divisionen. Vi var fritaget for enhver form for vagttjeneste, mødte kl.09.00 og

havde fri kl.16.00 med en times frokost ind imellem. Det var en herlig tid og en herlig tjeneste med forhold så gode, at man ikke senere er stødt på tilsvarende gode forhold.- Generalen kom ind hver morgen på vort kontor, hvor jeg sad sammen med stabsofficiant Sørensen.-

Først gik han hen til stabsofficianten og hilste godmorgen med et håndtryk.- Derefter hen til mig, hvor han ligeledes gav hånd. Han var en særdeles fin mand, der kunne tale almindeligt med sine underordnede.- det er en af de ting, man aldrig glemmer.-

Min far rådede mig til så hurtigt som muligt, at søge ansættelse ved politiet, når der viste sig ledige pladser.- jeg søgte derfor allerede i begyndelsen af 1932, først en plads i Randers og senere i Skive, men fik ingen af disse pladser.- Den gang var ordenspolitiet kommunalt ansat, det var således de respektive byråd, der foretog ansættelserne.-

Derefter blev der opslået to ledige stillinger i ” Det Sønderjyske Ordenspoliti” – hvis chef – som tidligere nævnt – var Vald. H Mensen i København.- det var således min fars chef, der nu skulle bruge to nye politibetjente. Det har ganske afgjort gavnet mig,

at min far var særdeles vel anskrevet i Statspolitiet. I hvert fald fik jeg stilling som politibetjent i Tønder fra 1.maj 1932.- Jeg husker tydeligt, at månedslønnen udgjorde kroner 227,85.- Det var efter datiden en rimelig god løn.-

Det var en uhyggelig stor omvæltning med denne polititjeneste, men kollegaerne dernede var dejlige mennesker, hjælpsomme og rare helt igennem.- Jeg gjorde tjeneste ved paskontrollen, dels på banegården i Tønder, dels i Møllehusbro og dels i Sæd.- Vi havde en dejlig overbetjent – Nejestgaard – der oprindeligt stammede fra Hjørring, ellers var langt de fleste af kollegaerne dernede Sønderjyder, og de havde alle været tvunget med i Den Første Verdenskrig.-

Jeg var på politiskolen i København i november/december 1932. Under dette skoleophold døde min far d. 8.november.- Jeg fik en aften telegram fra min mor, der bad mig komme til Holstebro, idet ” far er meget syg og indlagt der”.- Jeg nåede ikke hjem, før han døde. Han var da kun 46 år gammel.

I 1933 kom Hitler til magten i Tyskland.- Det mærkede vi straks ved paskontrollen.- De fleste af de kolleger, der havde forrettet tjeneste ved de tyske kontrolsteder, blev forflyttede og blev afløst af nazister, endda nogle af de berygtede SS-mænd.- Vi havde ellers hidtil jævnlige talt med tyskerne, men SS-mændene ville vi ikke tale med.- De forsøgte ganske vist, at indsmigre sig, kom nogle gange over til vores kontrolstation, men når vi så dem, gik vi ind og lukkede døren, og de var slet ikke i tvivl om, at vi ikke ønskede kontakt med dem.-

Jeg havde et enkelt sammenstød med en civil tysker.- Der kom en dag en lille sortsmusket tysker cyklende fra Tønder for at køre hjem. Han begyndte selv at snakke om, at nu havde nazismen endelig vundet og Hitler var blevet rigskansler.- Jeg foregav, at være aldeles uvidende om, hvem Hitler var, hvilket undrede ham meget.- Efterhånden sagde jeg et par ord til ham om, hvorledes jeg så både på Hitler og på nazismen i det hele taget.-

Det tog han meget fortrydeligt op.- Han bad mig gå med over på den tyske side af grænsen (ca. 40 m syd for kontrolstationen) og der gentage, hvad jeg havde sagt, jeg svarede ham, at det havde jeg overhovedet ikke lyst til, idet jeg i modsætning til ham boede i et civiliseret land.- Samtidig bad jeg ham forsvinde over i det store fædreland.- Det gjorde han, idet han på vejen udstødte en mængde trusler imod mig og lovede, at "DE" nok skulle finde mig.-

Det var måske nok lidt uforsigtigt af mig, men jeg gad ikke at høre om Hitler og hans forbryderbande dernede.-

Et par dage senere kom en ældre mand fra Møgeltønder ned på kontrolstationen for at advare mig mod, at overskride grænsen til Tyskland, idet jeg åbenbart havde fornærmet Føreren og det tyske rige.- Efter samråd med en af de gode gamle kolleger i Tønder – Holm – efterkom jeg denne opfordring og holdt mig borte.-

I øvrigt fik jeg først mange år senere – endda efter Hitlers fald - at vide, hvorfra denne gode danske mand fra Møgeltønder havde sin viden.

Det viste sig, at en rengøringsdame på den tyske kontrolstation var 100% dansk (hvilket tyskerne åbenbart ikke havde opdaget) og når hun mødte for at gøre rent, så hun sit snit til at kigge i de fortrolige papirer.- Derved havde hun opdaget, at jeg stod for tur til anholdelse, hvis jeg viste mig derovre.-

Jeg tog ikke til Tyskland, så der skete mig ikke noget den gang. Som følge af Hitlers overtagelse af magten dernede, skulle kriminalpolitiet udvides med 100 mand. Det skete allerede 1.maj 1933. Jeg

(den gang statspolitiet) og blev paskontrollen i Tønder. Alle vi sønderjydske ordenspolitis "Guldstriben" på ærmet på rigsvåben over striben.-

Fra d.1. feb. 1934 blev jeg slet ikke var efter mit eget ikke om den gang. I Gråsten

søgte nu over i kriminalpolitiet

antaget, med forsat tjeneste ved 100 mand benyttede det uniform dog med en venstre overarm samt et

forflyttet til Gråsten, hvilket ønske, men det spurgte man gjorde jeg herefter tjeneste i

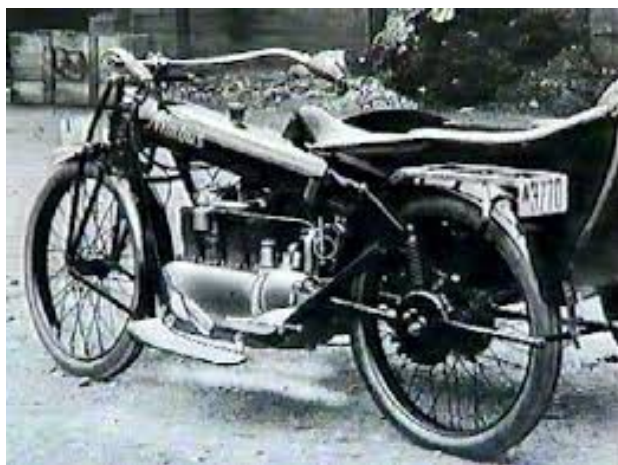
civilt tøj bortset fra enkelte dage, hvor vi unge efter tur afløste ved paskontrollen i henholdsvis Padborg, Krusaa og Kollund. I Gråsten traf jeg som bekendt mor.

Kriminalpolitiet havde sammen med alt andet politi, dommer og politimester m.m. kontorer på Gråsten Slot. Også tiden i Gråsten var en dejlig tid.

Sønderjyderne dernede var brave og herlige mennesker.-

Ved en enkelt lejlighed havde jeg forbindelse med grænsegendarmerichefen, Paludan Møller, der senere blev forsøgt anholdt af Gestapo, det fik de ikke held af, idet han skød sig selv, før de nåede ind til ham. De skød hans hus i brand.- Det var en af tyskernes svinestregere under besættelsen.-

Vi havde ved kriminalpolitiet to køretøjer til brug under tjenesten.- En åben Ford

model 1930 .- Den var forsynet med skolepedaler, idet den i Aabenrå havde været anvendt til skolevogn hos politiet der.- Vi kørte altid med lukket kaleche, men kold var den alligevel.- Imidlertid var det yderst sjældent, vi unge fik lov til at køre i bilen. Vi måtte i almindelighed nøjes med den gamle "Nimbus"-motorcykle.- Det var af den rigtig gamle model med det såkaldte kakkelovnsrør.-

Når vi var ude to sammen – det var vi næsten altid – trak vi lod om, hvem der skulle sidde i sidevognen og hvem der skulle køre.- Om vinteren var det bedst at sidde i sidevognen, idet man kunne krybe helt ned i vognen og finde lidt læ der, men absolut ikke varme.- I øvrigt var vi en meget stor styrke i Graasten, nemlig ialt 11 mand hvilket skyldtes tidligere omtalte Hitler.- der havde hidtil kun været 3 mand der nemlig : Pilegaard, Christiansen og Ræthinge, Ræthinge var i øvrigt nulevende kendte journalist "Ninka" s far. Dertil kom så en række unge, Thomsen, H.G.Jensen, I.A.Jensen, Wilsøe, Noll Jensen, Mikkelsen, Larsen og mig selv.- Der var helt klar tale om overbemanding, men det skyldtes altså nazismen. De to store kontrolsteder, Padborg og Krusaa og endvidere Kollund hørte under Graasten.- Så på den måde kunne der opstå en mængde forskellige problemer, hvilket der også gjorde.

Jeg kan huske, at jeg under tiden i Graasten for første gang var med til en obduktion af en afdød.- Det var en ung pige, der var blevet kørt ned netop ved " Graven ved alfarvej" i Bøffelkobbøl. Hun kom på cykle, kørende ud på landevejen, hvor der kom

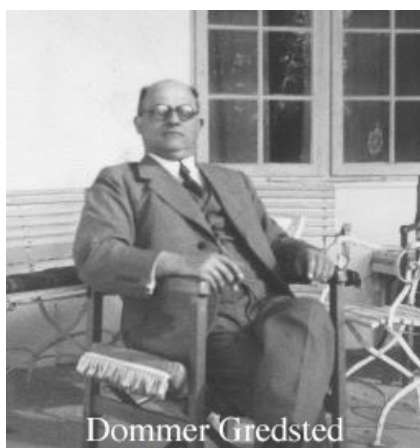
en bil, som desværre ramte hende og dræbte hende.- Senere deltog jeg som skriver i mange obduktioner, men det må erkendes, at det virker lidt stærkt, når man overværer det første gang.

Den gamle Statsobducent Gregersen fra Aarhus var for øvrigt heller ikke let at skrive

for. Han dikterede meget hurtigt og var meget kritisk med det skriftlige arbejde.-

Efter min fars død var min mor flyttet ned til Tønder, hvor vi lejede en lejlighed sammen. Hun flyttede naturligvis med til Graasten, hvor vi boede i en gade med det ejendommelige navn Konkel.- Jeg havde i Tønder anskaffet en dejlig Schæferhund, "Ufa", som naturligvis flyttede med til Graasten.- Han var en pragtfuld hund, som dog ikke blev afrettet til brug i tjenesten.

Jeg havde overtaget min fars bil, en åben "Ford" model 1929 – den første model med "rigtig" gearstang, som Henry Ford sendte på markedet.

Det var på det tidspunkt lidt af en sjældenhed, at så unge mennesker, som jeg jo altså var på det tidspunkt, var i besiddelse af bil.- Det medførte da også, at når den ene eller anden skulle "identificere" mig, blev jeg altid omtalt som: "Ham med hund og bil".-

I Graasten sejlede jeg en lille smule sammen med Politifuldmægtigen, Glente, der havde en lille lystsejler. Jeg har da således bl.a. en gang sejlet kapsejlad sammen med han i Sønderborg. Han endte som

politimester i Hobro og lever i skrivende stund som pensionist på Samsø.-

Dommeren i Graasten på det tidspunkt, var en storsnudet, flabet og indbildsk person ved navn Gredsted.- Ved en lejlighed generede han således under et retsmøde en god gammel landbetjent, Work fra Holbøl, så groft, at Glente sagde til ham, at han ville

klage over ham til Vestre Landsret.- Jeg renskrev klagen for Glente, og det hele endte med, at dommeren fik en alvorlig irettesættelse af præsidenten for landsretten.

Det var da i hvert fald et lyspunkt, idet han var så overlegen og arrogant, at det trodsede enhver beskrivelse.- Der skete under tjenesten i Graasten ikke de helt store ting, og da der blev opslået en stilling som kriminalbetjent i Viborg, søgte jeg denne stilling - og fik den. Jeg skulle møde i Viborg den 1. feb. 1935.- Mor og jeg var imidlertid blevet ringforlovet.-

Jeg kom således tilbage til min gamle garnison og til den by, hvor jeg havde tilbragt en del af min barndom.- Jeg var ualmindelig glad for, at vende tilbage til Viborg, idet jeg holdt meget af denne by, hvilket jeg da for øvrigt gør endnu.- Det virkede lidt ejendommeligt, at man skulle melde sig til tjeneste hos to politimestre, men det skyldtes, at der var én politimester for Viborg købstad og nærmeste omegn (Lund) og een for det omliggende landdistrikt (Kampmann).-

Vi var 5 kriminalpolitimænd på det tidspunkt i Viborg, Næmlig: Stationsleder Ka. Fuhr, derefter OB Diderik Hansen, OB Juel, KB Randløv Eriksen og undertegnede.

Ved min tiltrædelse i tjenesten var der endnu en kollega, Otto Olesen, men han rejste ganske kort efter fra Viborg – for at tiltræde tjeneste ved rejseafdelingen.- Forinden han rejste, havde han og jeg sammen en særdeles spændende anholdelse, idet vi nemlig på en restaurant anholdt ”Tvis-Morderen”, en mand, der havde myrdet en dame i Tvis.- Han gjorde ikke nogen modstand, og vi, overførte ham samme nat til Holstebro, hvor Himmelstrup ventede på ham.-

Vi havde overhovedet ikke omtalt drabssagen for ham, kun et mindre tyveri på Tvis Kro af en stortrøje.- Han tilstod drabet overfor Himmelstrup.-

D. 6. marts 1935 blev mor og jeg viet i Graasten (jeg sidder her og skriver dette afsnit d. 3/2 kl. 17.35, og der er således kun få dage til vort Guldbryllup, der skal fejres her hjemme).- Vi fik en lejlighed på Skivevej nr. 11 hos Stabsofficiant Pedersen.- Vi boede dejligt der.- Min mor flyttede med til Viborg, men fik en lejlighed for sig selv.

Den 30/6 1937 fødte mor på sygehuset i Viborg en stor pige.- Desværre døde hun under selve fødslen.- Lægerne havde kludret i del i det.- Den 17/4 1939 kom Lena til verden – ligeledes på sygehuset i Viborg. – Også denne fødsel var slem – men det gik jo altså.-

Sommeren 1939 kørte vi tre til København for, at holde nogle dages ferie hos Poula.- Det er forøvrigt den eneste gang, vi overhovedet har holdt ferie der.-

Jeg husker, at vi på færgen på vej mod Sjælland, traf Rigspolitichef Thune Jakobsen, han kom hen og talte til Lena på mors arm. Han vidste begribeligvis intet om, hvem jeg var.-

Som bekendt behagede det – den tidligere nævnte Adolf Hitler at overfalde Polen, hvormed 2.v.krig var startet. Vi rejste tilbage til Viborg nogle dage før den oprindelige bestemmelse, idet man aldrig kunne vide, om der blev udlagt miner i

Storebælt, og at der derved kunne blive vanskeligheder med at komme hjem.-

Under opholdet i København tog mor og jeg med på en rundflyvning over byen.- Det kostede 6 kr. og var naturligvis en oplevelse for os.

Vi slap hjem til Viborg igen uden vanskeligheder, men krigen var i gang.-

Jeg havde byttet min gode "Ford" bort med en "Morris-eight" model 1937. en dejlig lille bil, billig i drift.- Det var denne lille bil vi kørte i til København.-

Det lå faktisk i luften, at noget alvorligt var under opsejling.-Dog havde man vel næppe regnet med invasionen, men den kom altså som bekendt 9.april 1940.-

Mor var i København, og jeg var således alene hjemme, da det behagede tyskerne, at overfalde os.- Tidlig om morgenen vågnede man op ved en voldsom flyverstøj. Vi

boede dengang i nærheden af kasernen (Viborg), og jeg hørte, at der blev en voldsom aktivitet ved militæret og ventede faktisk på, på de meget lavtgående flyvemaskiner. Jeg hørte meget tydeligt der blev taget ladegreb på maskingeværerne – men der blev overhovedet ikke skudt.

Jeg talte længe efter med oberst Bosse, der var chef på kasernen, han sagde, at han simpelthen ikke turde åbne ild mod flyverne, idet han med sit kendskab til tyskernes mentalitet var bange for, at de derefter ville bombe Viborg sønder og sammen, og da garnisonen i

Viborg begribeligvis ikke alene kunne jage tyskerne hjem, hvor de kom fra, undlod han at give ordren. Det var i øvrigt nogle grimme uhyggelige maskiner, der kom hen over os i hobetal. Det var store mørkegrå maskiner, der så ud som om de var beklædt med bølgeblik. Det var en grim morgenstund. Jeg telefonerede til vores kriminalassistent Fuhr, som imidlertid allerede havde bemærket maskinerne. Han gav ordre til, at vi snarest skulle mødes på kontoret.-

Ankomsten til kontoret viste det sig, at en af kollegaerne (Randlev Eriksen) var forsvundet.- Ingen af os vidste, hvor han var taget hen? Vi blev enige om, at blive hjemme på kontoret , og stille os afventende, ganske vist var der allerede rygter om, at tyskerne under deres fremtrængen havde skudt en del kriminalpolitifolk. Det var jo i og for sig ikke morsomme ting at vente på. – Ved 13-tiden nåede de første tyske kolonner frem til Viborg. Der skete os ikke noget. Samme eftermiddag blev vi alle sammen sendt ud på landet med plakater om total mørklægning. Disse plakater var allerede trykt og til stede, man kunne få den tanke, at man på allerhøjeste sted i forvejen var bange for en invasion sydfra. –

Tyskerne kom tirsdag. Fredag vendte tidl. nævnte Randlev Eriksen tilbage. Han ville ikke oplyse noget om, hvor han havde været. Politimester Kampmann kaldte ham op til sig og forlangte at få klar besked, hvilket han ikke fik.- Imidlertid viste det sig senere, at Randlev var en stor nazist, og man kan derfor tænkte sig, at han havde et eller andet tysk ærinde.

I øvrigt indledte han efter 19. sep. 1944 samarbejdet med tyskerne – Sohnlein – hvilket bragte han en hvilepause (arrest) på 8 år efter kapitulationen. – Det var en uhyre kedelig ting, at arbejde sammen med ham, efter vi havde opdaget, at han var nazist.-

Selv om jeg dog året efter (1/7- 1941) rejste fra Viborg, var der dog en hel del kedelige oplevelser med værnemagten.- For mig var det mest kedelige, at jeg kendte det tyske sprog, hvilket ikke nogen af de øvrige kollager gjorde.- Jeg var derfor selvskrevet til, at forhandle med tyskerne ved enhver lejlighed, når der skulle forhandles.-

På et tidspunkt kom der et detachment feltgendarmer til byen.- Det var hovedsageligt indkaldte politimænd. Chefen var politiløjtnant fra Hamborg. Han kom pænt og præsenterede sig og lovede al mulig hjælp – hvis vi i anledning af

besættelsen fik brug derfor.- Såvel han som hans næstkommanderende var redelige mennesker.- Jeg tror ikke de overhovedet var nazister, selv om de kom til Viborg i en kedelig forbindelse.-

Af kedelige ting var der navnlig et tilfælde , der nær havde forårsaget oprør i byen.- Ved Viborg Nørresø fandtes en badeanstalt. Her var såvel tyskere som danskere forsamlet.- Der opstod skænderi og herunder blev en ung smed dræbt af en tysk soldat, der stak ham ihjel med sin bajonet.

Det skete ganske kort tid før jeg rejste til Nibe.

Jeg meldte mig til tjeneste hos politimesteren i Nibe d. 1/7 1941 kl. 09.00.

Her skulle jeg arbejde sammen med en kollega ved navn Trilling – Han var en hel usædvanlig vidunderlig kollega – som for øvrigt også havde arbejdet sammen med min far, da han var i Løgstør. Vi var kun 3 kriminalfolk, nemlig os i Nibe – en tredje ved navn Osvald Hansen, der gjorde tjeneste på enkeltmandsstationen i Løgstør.- Tyskerne var som bekendt stadigvæk i landet,- Der skete ikke den helt store forbrydelse i Nibe, men det var en hektisk tid.- Der var knaphed på lejligheder og først langt hen på året lykkedes det, at finde en lejlighed i Store Tranegade. Den var særdeles trist, med lokum i gården. Det var koldt – når man havde ærinde derud. Det endte da også med, at vi flyttede spanden og brættet ind i badeværelset, hvor det hele blev arrangeret interimistisk med et par store trækasser – lidt forhæng m.m. Der var jo stor knaphed på ildebrændsel og dertil var vinteren meget hård.-

Politimesteren hed Fog Pedersen, hans søn Jørgen er i skrivende stund (18/3 1985) direktør på den kongelige porcelænsfabrik. Jørgen var student – kom på søkadetskolen, hvorfra han som det så smukt hed i militærsproget absenterede sig. Jeg havde på det tidspunkt en vis forbindelse med en mand i Aalborg, der havde med flygtningetransport til Sverige at gøre. Jørgen havde bedt om noget tøj m.m. Politimesteren rejste ind til Aalborg med en stor pakke, som blev afleveret rette sted, hvorefter den blev videresendt til Sverige.

Vistnok en af de første faldskærmsagenter blev kastet ned øst for Strandby. Desværre skyndte en bondemand, der fandt hans faldskærm m.m. at alarmere politiet.

Regeringen havde jo fået strenge ordre fra tyskerne om, hvorledes man skulle forholde sig i sådanne tilfælde. Trilling og jeg sørgede for, at hundene i hvert fald

ingen spor kunne finde, og den pågældende (Chr. Ulrik Hansen) blev heller ikke taget af tyskerne ved denne første lejlighed.-

Senere blev der kastet 5 faldskærmsfolk ned i nærheden af Hjedsbæk. Det kan her bemærkes, at Trilling og jeg kort tid forinden havde haft et ærinde hos forstender Stærmose på Støvring højskole. Her havde han ladet os forstå, at han ventede nogle fremmede gæster, og at måske nok rejste bort derefter for en tid. –

Da vi fik melding om fundet af faldskærme o.s.v. fra en bondemand i Hjedsbæk, var vi derfor nogenlunde klar over, hvor de 5 mænd skulle hen.-

Uheldigvis var der i Aalborg en ordenspolitimand med hund.- Denne bestemte ”hundechauffør” var nazist og derfor farlig.-

Vi tog 3 mand ud til stedet, nemlig politifuldmægtig Rævsbjerg, kontorassistent Børge Nielsen og mig selv.-

Vi kunne ganske tydeligt se, hvor de 5 var landet, og vi kunne endvidere se, hvilken vej de var gået fra stedet. Deres faldskærme og andet udstyr havde de kastet i en lille dam ude på en mark, men det flød desværre ovenpå, hvorfor bondemanden opdagede det.-

Gode råd var dyre idet vi frygtede, at denne ovennævnte ”hundechauffør” kom med, når eftersøgningsafd. kom fra Aalborg.-

Vi gjorde imidlertid det, at vi gik i rundkreds rundt om stedet, større og større kredse, hvorved vi kunne forhindre, at hundene kunne tage færd og måske finde frem til det sted, hvor de gemte sig, vi var nogenlunde sikre på, hvor de opholdt sig, men det må erkendes, at vi forsætlig gav lederen af eftersøgningsafd. nogle helt vildledende oplysninger, og de pågældende blev da heller ikke fundet.-

Det virker da derfor lidt forstemmende, når lederen af de 5 faldskærmsagenter nogle år senere til et dagblad i store vendinger- men også løgnagtige vendinger fortalte op om, at det lykkedes dem at slippe bort, uagtet det danske politi gjorde, hvad der overhovedet var muligt for at finde dem.-

Det gjorde vi ikke – tværtimod. Måske burde jeg i et læserbrev have gjort ham bekendt med hans forkerte oplysninger, men det gjorde jeg ikke.-

De kom alle sammen i forbindelse med Stærmose i henhold til ordren.- I øvrigt blev der nedkastet 5 cykler ved samme lejlighed, men de faldt så langt fra stedet, at de ikke fandt dem.-

At man i Nibe nød en vis form for tillid kan bl.a bevises af et enkelt tilfælde, idet en mand der dengang arbejdede på en fabrik i Nibe, en aften bad mig gå med ham hjem på hans værelse hos forældrene. Han rullede meget omhyggeligt for vinduerne, hvorpå han fra sit klædeskab fremtog et tysk militærgevær. Han viste det frem med en vis stolthed og fortalte, han den foregående aften havde stjålet det fra en tysk bil, der holdt udenfor hotel Nibe. – En tysk bil skulle hente en eller anden højtstående tysker, der boede der. Chaufføren havde været så uforsigtig, at henstille sit gevær op ad bilens forskærm. Min bekendt kom forbi og med et snuptag stak han geværet ind under sin frakke og gik hjem med det.-

Næste morgen kaldte fuldmægtig Rævsbjerg på mig, idet han havde besøg af en tysker, der ville tale noget om et gevær.-

Tyskeren – en menig – ville anmelde, at hans gevær var blevet stjålet under omstændigheder, som jeg udmærket kendte i forvejen.-Jeg skrev meget omhyggeligt en rapport om tyveriet og lovede ham, vi skulle gøre alt, hvad der stod i vor magt for, at finde geværet ----- det blev aldrig fundet.

Manden der havde ”lånt” geværet blev senere kaptajn i hjemmeværnet, han blev i øvrigt arresteret af tyskerne kort før krigens afslutning – men slap med livet i behold. Men de helt store ting skete der ikke under mit forholdsvis korte ophold i Nibe (1941 – 1943). – Da jeg som tidligere nævnt nogenlunde beherskede det tyske sprog, blev det ganske naturligt mig, der måtte tale med tyskerne, når der skulle forhandles med dem.- Det var til tider ubehageligt, men det godt jo tros alt.

Vi havde mange tyverier, idet vi lå tæt på Aalborg. Mange lyssky personer derfra kørte ud i vores politikreds og forøvede tyverier m.m.

Vi fik klaret mange af tilfældene, men så snart der blev tale om tyskere i forbindelse med tyveri eller andet ulovligt, smækkede døren i.

Dem måtte vi ikke komme i nærheden af.-

I Støvring boede en udmærket Landpolitibetjent Jantzen Pedersen. Han var så uheldig under en patrulje en aften sent, at møde en mand ude på vejen i nærheden af Støvring.- Det var uheldig derved, at de viste sig, manden var faldskærmsmand. Han var i besiddelse af en pistol med ammunition – han var indforstået med, at skulle indtransporteres til arresten i Nibe.-

På vejen dertil gik landbetjentens bil i stå (det havde den aldrig gjort før).- Landbetjenten sagde til manden, der sad ved siden af ham, at det sikkert nok var mangel på benzin.- Men at han nu ville se efter i benzintanken.- Du bliver siddende her i bilen, jeg går ud og ser efter ved påfyldningen (hvor man for øvrigt intet kunne se, idet dette rør var bøjet så meget, at man ikke kunne se ned i selve tanken).- Et blik på benzinviseren på instrumentbordet – kunne måske også have fortalt et og andet om benzinstanden.- Da faldskærmsmanden blev klar over, at nu var politimanden omme bagved bilen, sprang han ud (hvilket naturligvis også var meningen) og løb ind over markerne i mørket.- Der blev skudt et par skud op i luften, hvorefter landbetjenten kørte hjem og gav rapporten en påtegning om, at manden desværre var undsluppet.- Et forsøg på, at skyde ham var total mislykkedes.- Det gav naturligvis anledning til, at påtale over for landbetjenten, at han skulle have passet bedre på.- Hovedsagen var imidlertid, at faldskærmsmanden blev reddet ved denne lejlighed.- Hvad der senere er blevet af ham, ved vi ikke.-

Han var som nævnt i besiddelse af en meget fin pistol. Under foregivelse af, at jeg ville rense den og smøre den ind, kom jeg i besiddelse af den og beholdt den lige til d. 19. September 1944.- Jeg afleverede den til kobbersmedemester Andersen, der i forvejen havde et stort våben og sprængstofslager.- Han var meget glad for den. Den blev kort efter overdraget til en mand, der var på flugt for tyskerne og passerede Løgstør for, at rejse videre – vistnok til Varde.-

Heldigvis opdagede tyskerne aldrig den illegale pistol i min besiddelse.- Jeg havde den gemt på mit kontor i en lysekrone sammen med andre ting, indtil tyskerne afsatte det danske politi.

Situationen herhjemme tilspidsedes, og det endte med, at tyskerne e. 29. Sep. 1944 afsatte det danske politi .- Mange politifolk kom til Tyskland til KZ – lejrene der.- Mange døde dernede.

Vi der blev tilbage, havde herefter en del besvær med, at skjule os for tyskerne.- Vi kunne aldrig vide, hvornår de kom i tanke om, at anholde os.- Det drejede sig om, at finde et godt skjulested.- Man mødte megen forståelse fra mange forskellige sider.- Jeg bør her nævne for længst afdøde skibsmægler Odgaard – Julius Odgaards far – der sagde til mor, at såfremt det kom til at knibe økonomisk, skulle hun bare komme

til ham.- Det viste sig, at vi fortsat fik tilsendt lønninger, men det vidste vi intet om straks efter 19/9.-

Manufakturhandler Aistrup tilbød et godt skjulested i hans ejendom. Overlæge Christensen, sygehuset og oversygeplejerske Johanne Pedersen arrangerede logis på et værelse over afd. A.- Imidlertid begyndte opholdet i Løgstør, at blive lidt risikabelt, hvorfor jeg besluttede, midlertidig at rejse til Vindblæs Kro, hvor fru Jensen overlod mig et værelse.-

Den aften jeg forlod Løgstør – på cykle – indtraf der en episode, der var absolut ubehageligt.-

Jeg medbragte en kuffert bagpå cyklen – noget rent tøj, men havde heldigvis ikke taget min pistol med (den måtte mor senere afl. Til Oberleutnant Mûller i Aggersund).- Jeg medbragte et falsk id- kort lyden på navnet Kristian Knudsen (findes på lok. Arkiv Løgstør) – På Sønderport ud for dr. Sørensens hus – blev jeg standset af en tysk underofficer, der var placeret der sammen med en del tyske soldater, han beordrede mig til, at sætte mig til, at sætte mig hen på muren ved dr. Sørensen og vente der. Her sad der i forvejen nogle mennesker.- Jeg talte ikke med dem, idet jeg var bange for, at de skulle kende mig og nævne mit rigtige navn på en måde, så tyskerne kunne høre det.- Klokkeren var ca. 21.00, det var meget mørkt.- En overgang tænkte jeg på, at springe op på cyklen og forsøge, at køre fra dem ned ad bakken, heldigvis gjorde jeg det ikke, idet det senere skulle vise sig, at der i krydset ved baget Johannesen var placeret en bunke tyskere.- Det fordrer ikke nogen stor fantasi for at tænke sig, hvad der ville være sket, hvis jeg var kørt nedad.- De havde formentlig skudt mig – eller forsøgt derpå.-

Efter ca. 20 min. Ventetid blev der fyret en hvid lyskugle i luften nede ved krydset, hvilket åbenbart var signalet til, at vi – vi var en halv snes stykker ialt – skulle ned til kontrol.-

Det viste sig til min store skræk og rædsel, at det var oberleutnant Mûller der udøvede kontrollen.- Ham havde jeg talt med mange gange før i hans hovedkvarter i det nuværende brofogedhus i Aggersund (tidl. Tegnestue til ingeniørerne under brobygningen) .- Imidlertid sagde han ikke noget, men bad en underofficer om at undersøge om jeg havde noget mistænkeligt på mig eller med mig.- Pgl. undrede sig lidt over, at jeg talte sproget (tysk) nogenlunde fejlfrit, men han gik alligevel hen til

Müller og meldte, at der intet mistænkeligt var (heldigvis havde jeg ikke taget pistolen med)- hvortil Müller kun sagde : Schøin passieren. Jeg er 100 % sikker på, han havde genkendt mig, og den dag i dag mener jeg, at være ham en stor tak skyldig skyldig, fordi han lod som ingenting.-

Engang i okt. Måned kom jeg til Livø.- Farmor havde talt med inspektør Viggo Jensen, der gav mig lov til, at komme derover.- For god ordens skyld betalte jeg for opholdet (mener det var kr. 1,10 pr. døgn).-

Mor og Lena besøgte mig derovre.- Alle var flinke mod mig.- Der var en politimand mere derovre, nemlig Studsgaards svigersøn, politibetjent Nederby fra København.- Alt forløb forholdsvis roligt indtil begyndelsen af marts 1945 – vistnok 6.marts – idet tyskerne da indfandt sig på Livø i 2 marinesfartøjer.- De havde fået en melding om våbenedkastning på øen (denne gang ikke rigtig) og anede intet om vor eksistens, før en af gutterne derovre fortalte til en forræder – en dansker, der hjalp gestapo – at der var to politimænd. Vi havde ingen mulighed for, at forsvinde og blev da også omgående anholdt og afhørt efter alle kunstens regler. Jeg kan huske, at vi herunder blev kommanderet ind på Inspektør Jensens kontor, hvor tyskerne i ubehagelige vendinger bebrejdede ham, at han havde tilladt os, at opholde os derovre. Jensen var imidlertid ikke på nogen måde imponeret, han sprang op – slog i bordet og betroede tyskeren, at her på øen var det ham der bestemte.-

De besluttede, at tage os med, men Nederbys kones tårer reddede os.- Hun var kommet tilstede og græd stærkt, da hun hørte, vi skulle med.-

Tyskernes chef spurgte mig, hvem denne dame var, og hvorfor hun græd så meget.- Da han fik det at vide, gik han hen til hende, tog hende meget venlig om skulderen (hun var en meget nydelig dame) og sagde til hende, at hun ikke skulle græde, idet han da godt kunne give os lov til at blive, hvis vi kun ville give vores æresord på, at vi ville blive der, idet han naturligvis skulle indberette til sine foresatte, at vi var der.

Vi blev der- tyskerne sejlede bort, vi så ikke mere til dem.- Vi fik tilbud om straks at blive sat i land, men vi var begge enige om, at vi ville blive for det tilfælde , at tyskerne ville komme igen for, at hente os.- hvis vi var forsvundet, når de evt. kom, vidste vi med stor sikkerhed, at der så ville blive taget gidsler, inspektøren, skipperen og måske flere.- Det ville vi ikke udsætte dem for.- Inspektøren takkede os for denne

beslutning, idet han også var klar over, der ville ske ubehagelige ting, hvis tyskerne konstaterede, vi trods alt var forsvundet.-

Det var ikke nogen skøn tid efter dette besøg, idet vi aldrig kunne vide, om de kom tilbage efter os.-

Den 4. Maj oprandt. Vi var inviteret til kaffe hos Studsgaard. Denne aften lader sig ikke beskrive, den skal man have oplevet for helt at kunne forstå, hvilken befrielse det var.-

Næste morgen den 5. Maj – sejlede jeg med Livøbåden til Løgstør og blev på havnen modtaget af mor og Lena.- Det var en ganske uforglemmelig dag. Hele byen var faktisk i oprør. Der blev af modstandsfolk (og desværre også af andre) anholdt en hel del mennesker.

Der var nærmest tale om kaos.

Pludselig var der dukket folk op, som ingen rigtig kendte, men som skulle overtage kommandoen.- Af høflighedsgrunde vil jeg undlade her, at komme nærmere ind på disse forskellige menneskers måde at optræde på.- Først efter d. 13.maj faldt der en smule ro over tingene, idet politiet over hele landet genoptog arbejdet.- Mange blev dømt mere eller mindre retfærdigt, men efter 5 års total undertrykkelse skulle der ganske naturligt komme en reaktion til den modsatte side.-

Efterhånden begyndte dagliglivet igen, at udforme sig mere og mere normalt. Den 25/1 1948 blev Niels født på sygehuset – kejsersnit – hvilket gav anledning til, for vor vært malermester Jensen, at være ubehagelig, idet han ikke holdt af børn.- Det endte med, at jeg overhovedet ikke ville tale med ham. Huslejen betalte jeg på posthuset – så kunne han selv hente den der.- Vi fik lejlighed i Kærvang og flyttede uden, at sige farvel.- han havde været så lurvet i sin optræden, at hverken mor eller jeg ønskede at tale med eller til ham.-

Tjenesten bliver herefter mere og mere normal. Vi flytter fra Kærvang til Tinghuset , hvor vi fik arrestforvarerlejligheden.

Der indtraf en del store sager, f.eks blev John Madsen dræbt af knivstik på gaden, politistationen bliver brændt af –af indbrudstyve, en mand forsøger at dræbe sin med et oversavet jagtgevær – men alt dette vil være kendt af de, der evt. læser disse optegnelser.

Den 30/11 1976 bliver jeg grundet alder afskediget med pension og fører en behagelig pensionisttilværelse. Farmor var død d. 8/11 1969, hvorefter vi i jan. 1970 flyttede ind i hendes hus, hvor vi stadig bor.

Vi har mistet to meget nære og hengivne venner, nemlig ”Skipper” og gl. ”Nuser” Vi har savnet dem begge meget hårdt og tænker endnu med glæde tilbage på dem begge.- Skipper blev begravet i Næsby – hvor Anni og Niels boede den gang – Nuser blev begravet hos Anni og Niels i Rugmarken .-

Vi har nu fået en ny ”Nuser” der også er en god og kærlig hund.

Den 26/10 var vi nær blevet udslettet fra jordens overflade begge to – mor og jeg – idet vi blev kvæstet ved et frontalt sammenstød på Aggersundvejen, en vildfarende kvinde i bil – drøned ind i os, men vi reddede livet – hvilket ikke var hendes skyld.

Dette var i store træk – meget store – optegnelser visende det meste af min færd. Jeg har fundet det rigtigst, at nedfælde alt dette på papiret, medens jeg endnu er i stand dertil .-

Håber ikke, det har været alt for trættende at gennemlæse foranstående.

Underskrevet

FAR